

สวท. 3
วันที่ 3 ธ.ค. 63
เวลา 14.50

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส33322
รับที่ : 587/63
วันที่ : 03 ม.ค. 63 เวลา : 14:45

ที่ คค (ปคร) ๐๒๐๓/๔

กระทรวงคมนาคม

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๑๐๐

๓ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความเห็นชอบการยุติการดำเนินโครงการปรับปรุงร่องน้ำการเดินเรือในแม่น้ำล้านช้าง - แม่น้ำโขง
ภายใต้ความตกลงการเดินเรือพาณิชย์ในแม่น้ำล้านช้าง - แม่น้ำโขง พ.ศ. ๒๕๔๓

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. เอกสารภาคผนวก ๓ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอด้านรายงานด้านเทคนิค (Annex III Comments and Proposals)
๓. เอกสารภาคผนวก ๖ ข้อคิดเห็นของไทยต่อรายงานผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม (Annex VI Thailand comments to the ESIA report during the meeting on 10-15 January 2019)
๔. รายงานการประชุมคณะกรรมการ JCCCN ครั้งที่ ๑๗
๕. ตารางสรุปความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ด้วยกระทรวงคมนาคมขอเสนอ เรื่อง ขอความเห็นชอบการยุติการดำเนินโครงการปรับปรุงร่องน้ำการเดินเรือในแม่น้ำล้านช้าง - แม่น้ำโขง ภายใต้ความตกลงว่าด้วยการเดินเรือพาณิชย์ในแม่น้ำล้านช้าง - แม่น้ำโขง พ.ศ. ๒๕๔๓ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายอนุทิน ชาญวีรกูล) กำกับการบริหารราชการกระทรวงคมนาคม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ความเป็นมา

๑.๑ รัฐมนตรีกระทรวงคมนาคมของสาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และราชอาณาจักรไทย ได้ร่วมลงนามความตกลงว่าด้วยการเดินเรือพาณิชย์ในแม่น้ำล้านช้าง-แม่น้ำโขง พ.ศ. ๒๕๔๓ (Agreement on Commercial Navigation on Lancang-Mekong River among China, Laos, Myanmar and Thailand, 2000) เมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๔๓ โดยความตกลงนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะมุ่งให้การเดินเรือในแม่น้ำล้านช้าง-แม่น้ำโขง เป็นไปโดยเสรี สะดวกปลอดภัยและมีระเบียบเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการค้าขายระหว่างกัน โดยการจัดตั้งกลไกการประสานงานคณะกรรมการร่วมเพื่อประสานการดำเนินการตามความตกลงว่าด้วยการเดินเรือพาณิชย์ในแม่น้ำล้านช้าง-แม่น้ำโขง (The Joint Committee on Coordination of Commercial Navigation on the Lancang-Mekong River among China, Laos, Myanmar and Thailand: JCCCN)

/๑.๒ การประชุม...

๑.๒ การประชุมคณะกรรมการ JCCCN ครั้งที่ ๑๓ เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๕๘ ที่ประชุมได้พิจารณาแผนพัฒนาการเดินเรือระหว่างประเทศในแม่น้ำล้านช้าง-แม่น้ำโขง ค.ศ.๒๐๑๕-๒๐๒๕ และในการประชุมคณะกรรมการ JCCCN วาระพิเศษฯ เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๘ ที่ประชุมได้เห็นชอบแผนพัฒนาการเดินเรือระหว่างประเทศในแม่น้ำล้านช้าง-แม่น้ำโขง ค.ศ.๒๐๑๕-๒๐๒๕ (Development Plan of International Navigation on the Lancang-Mekong River, 2015-2025) รวมถึงเห็นชอบให้มีการจัดตั้งคณะทำงานร่วมสำหรับการดำเนินงานเบื้องต้นโครงการปรับปรุงร่องน้ำทางเดินเรือในแม่น้ำล้านช้าง-แม่น้ำโขง (Joint Working Group for Preliminary Work of Navigation Channel Improvement Project on the Lancang-Mekong River: JWG)

วัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาการเดินเรือระหว่างประเทศในแม่น้ำล้านช้าง-แม่น้ำโขง เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาการขนส่งทางน้ำระหว่างประเทศในแม่น้ำล้านช้าง-แม่น้ำโขง ให้เป็นไปตามข้อตกลงระหว่างประเทศสมาชิก ตามเป้าหมายการปรับปรุงร่องน้ำ เพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินเรือ ความปลอดภัย ลดความเสี่ยงต่ออุบัติเหตุ และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยแผนพัฒนาการเดินเรือฯ แบ่งเป็น ๒ ระยะ ระยะที่ ๑ ครอบคลุมพื้นที่แม่น้ำโขงระหว่างชายแดนจีน-เมียนมา (หลักกิโลเมตรที่ ๒๔๓) ถึงนครหลวงพระบาง สปป.ลาว ระยะทางประมาณ ๖๓๑ กิโลเมตร และระยะที่ ๒ ครอบคลุมพื้นที่แม่น้ำโขงระหว่างเมืองซือเหมาในจีนถึงชายแดนจีน-เมียนมา (หลักกิโลเมตรที่ ๒๔๓) ระยะทางประมาณ ๒๕๔ กิโลเมตร รวมระยะทางทั้งหมดประมาณ ๘๘๕ กิโลเมตร โดยมีแนวทางในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ การพัฒนาท่าเรือ พัฒนาร่องน้ำทางเดินเรือ เครื่องหมายช่วยการเดินเรือ พัฒนาระบบสนับสนุนการเดินเรือ การค้นหาช่วยเหลือผู้ประสบภัย ต่อสร้างเรือช่วยเหลือกู้ภัย การอบรมคนประจำเรือและบุคลากรบนฝั่ง จัดทำระบบสารสนเทศ เป็นต้น

ภายใต้แผนพัฒนาการเดินเรือฯ ระยะที่ ๑ จำเป็นต้องมีการดำเนินการเบื้องต้นของโครงการปรับปรุงร่องน้ำทางเดินเรือในแม่น้ำล้านช้าง-แม่น้ำโขง (Preliminary Work of Navigation Channel Improvement Project on the Lancang-Mekong River: PW) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทำการศึกษาลำรวจ ออกแบบ แนวทางการปรับปรุงร่องน้ำทางเดินเรือในแม่น้ำโขงระหว่างชายแดนจีน-เมียนมา (หลักกิโลเมตรที่ ๒๔๓) ถึงนครหลวงพระบาง สปป.ลาว ระยะทางประมาณ ๖๓๑ กิโลเมตร เพื่อรองรับเรือขนาด ๕๐๐ ตัน (DWT) ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายข้อตกลงว่าด้วยการเดินเรือพาณิชย์ในแม่น้ำล้านช้าง-แม่น้ำโขง พ.ศ. ๒๕๔๓

๑.๓ การดำเนินงานเบื้องต้นของโครงการดำเนินการโดยบริษัท CCCC Second Harbor Consultants Co., Ltd. ที่ปรึกษาประเทศจีน ตามเงื่อนไขของแหล่งเงินทุน ASEAN- China Maritime Cooperation Fund ทั้งนี้ การดำเนินการเป็นไปตามแนวทางที่มีการพิจารณาร่วมกันของคณะทำงานร่วม ๔ ประเทศ โดยการศึกษาครอบคลุมด้านวิศวกรรม ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม ผลกระทบด้านสังคม มีกรอบระยะเวลาดำเนินการ ๓๖๕ วัน เริ่มจากเดือนเมษายน ๒๕๕๙ - เมษายน ๒๕๖๐ ประกอบด้วย การสำรวจภาคสนามด้านวิศวกรรม การสำรวจด้านชลศาสตร์ การตรวจสอบทางธรณีวิทยาในลำน้ำโขง การศึกษาโดยใช้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์และแบบจำลองทางกายภาพ การประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม (Environmental Social Impact Assessment) และฝ่ายไทยได้ให้จีนเพิ่มประเด็นการศึกษาเรื่องกามมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation: PP) โดยใช้ที่ปรึกษาจากประเทศไทย บริษัท ทีม คอนซัลติ้ง เวนจเจอร์ส แอนด์ แมเนจเม้นท์ จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ดำเนินการ

๑.๔ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ เห็นชอบให้ฝ่ายไทยเข้าร่วมโครงการ “การดำเนินงานเบื้องต้นโครงการปรับปรุงร่องน้ำทางเดินเรือในแม่น้ำล้านช้าง-แม่น้ำโขง” ซึ่งเป็นงานศึกษา สำรวจ และออกแบบ โดยการดำเนินการต้องไม่ส่งผลกระทบทางกายภาพต่อแม่น้ำในส่วนที่เป็นเส้นเขตแดนระหว่างประเทศสมาชิก และมอบหมายให้กระทรวงคมนาคม (กรมเจ้าท่า) เร่งสร้างการรับรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับข้อเท็จจริงให้แก่ประชาชนในพื้นที่ก่อนดำเนินการ รวมถึงต้องนำผลการศึกษามานำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ก่อนดำเนินการใด ๆ และให้กระทรวงคมนาคมพิจารณาประสานงานกับกระทรวงการต่างประเทศ เพื่อดำเนินการให้สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามและราชอาณาจักรกัมพูชาเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาตัดสินใจเกี่ยวกับแผนพัฒนาการเดินเรือดังกล่าวด้วย รายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การดำเนินโครงการดังกล่าวเป็นเรื่องเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๓. ผลการดำเนินการ

๓.๑ การดำเนินงานภายใต้โครงการ PW มีกลไกการทำงานประกอบด้วย

- บริษัท CCCC Second Harbor Consultants Co, Ltd (บริษัท CCCC) เป็นผู้จัดทำรายงานผลการศึกษาของโครงการดำเนินงานเบื้องต้นฯ
- สถาบัน Tianjin Research Institute for Water Transport Engineering (TIWTE) เป็นผู้ทำการศึกษาโดยใช้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์และแบบจำลองทางกายภาพ
- บริษัท ทีม คอนซัลติ้ง เอนจิเนียริ่ง แอนด์ แมเนจเม้นท์ จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation) ในประเทศไทย
- คณะทำงานร่วม ๔ ประเทศ (Joint Working Group) ทำหน้าที่พิจารณารายงานโครงการดำเนินงานเบื้องต้น ประกอบด้วย คณะผู้แทนกรมการขนส่งยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน (Department of Transport of Yunnan Province of China) คณะผู้แทนกรมขนส่งทางน้ำ กระทรวงโยธาธิการและขนส่ง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (Department of Waterways of Ministry of Public Works and Transport of Laos) คณะผู้แทนกรมทรัพยากรน้ำและการปรับปรุงระบบน้ำ กระทรวงคมนาคม สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา (Director of Directorate of Water Resources and Improvement of River Systems of Ministry of Transport and Communications of Myanmar) และคณะผู้แทนกรมเจ้าท่า กระทรวงคมนาคม ประเทศไทย

๓.๒ ในส่วนของประเทศไทย กรมเจ้าท่าในฐานะผู้ประสานงานตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ พิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อให้การดำเนินงานเบื้องต้น (PW) เป็นไปด้วยความรอบคอบ จึงได้จัดการประชุมคณะกรรมการประสานการดำเนินการตามความตกลงว่าด้วยการเดินเรือพาณิชย์ในแม่น้ำล้านช้าง-แม่น้ำโขง (ฝ่ายไทย) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ กรมเจ้าท่า ซึ่งที่ประชุมมีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการในคณะกรรมการประสานการดำเนินการตามความตกลงว่าด้วยการเดินเรือพาณิชย์ในแม่น้ำล้านช้าง-แม่น้ำโขง (ฝ่ายไทย) โดยมีรองอธิบดีกรมเจ้าท่า (ด้านส่งเสริมการขนส่งทางน้ำ) เป็นประธาน ร่วมด้วยผู้แทนจากกระทรวงมหาดไทย (จังหวัดเชียงราย) สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรมแผนที่ทหาร กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย

/กรมทรัพยากรน้ำ...

กรมทรัพยากรน้ำ และสภาวิศวกร เป็นอนุกรรมการ เพื่อพิจารณาเห็นชอบแผนการดำเนินงานสำรวจภาคสนามของการดำเนินงานเบื้องต้นฯ ทั้งนี้ ได้มีการกำหนดหน่วยงานฝ่ายไทยที่จะพิจารณารายงานการศึกษาโครงการดำเนินงานเบื้องต้น ประกอบด้วย

- ผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ผู้แทนกรมทรัพยากรน้ำ
- ผู้แทนกองส่งเสริมเศรษฐกิจสัมพันธ์และความร่วมมือ กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
- ผู้แทนกองเขตแดน และกองสนธิสัญญา กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย
- นายอภิชาติ เตมียาขจร อดีตผู้เชี่ยวชาญด้านอนุกรมวิธานสัตว์น้ำจืด กรมประมง
- ศาสตราจารย์ ดร. ชัยยุทธ ชินณะราศรี ภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

๓.๓ การดำเนินการภายใต้ "การดำเนินงานเบื้องต้นของโครงการปรับปรุงร่องน้ำทางเดินเรือในแม่น้ำล้านช้าง-แม่น้ำโขง" ได้มีการประชุมหารือร่วมกันมาโดยลำดับ สรุปได้ดังนี้

๓.๓.๑ การประชุมคณะอนุกรรมการในคณะกรรมการประสานการดำเนินการฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ กรมเจ้าท่า ได้เห็นชอบแผนการดำเนินงานสำรวจภาคสนามของการดำเนินงานเบื้องต้นฯ

๓.๓.๒ การประชุมซักซ้อมทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานสำรวจภาคสนามด้านวิศวกรรมและการสำรวจทางธรณีของการดำเนินงานเบื้องต้นโครงการปรับปรุงร่องน้ำทางเดินเรือในแม่น้ำล้านช้าง-แม่น้ำโขง เมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๐ ณ โรงแรมนคราชนครเชียงใหม่ อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ซึ่งการสำรวจได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๒๐ เมษายน - ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐ โดยมีเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขาเชียงราย และเจ้าหน้าที่ของหน่วยเรือรักษาความสงบเรียบร้อยตามลำแม่น้ำโขง (นรข.) เข้าร่วมสังเกตการณ์ด้วย

๓.๓.๓ การประชุมคณะอนุกรรมการในคณะกรรมการประสานการดำเนินการฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๐ ณ กรมเจ้าท่า เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติงานสำรวจและเก็บข้อมูลผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม (ESIA) และได้มีมติเห็นชอบแผนปฏิบัติงานฯ (ESIA) ดังกล่าวในหลักการ และให้บริษัท ทีเอ็ม คอนซัลติ้ง เอนจิเนียริง แอนด์ แมเนจเม้นท์ จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ดำเนินการสำรวจและจัดเก็บข้อมูล

๓.๓.๔ การประชุมคณะทำงานร่วม ๔ ประเทศ (Joint Working Group ครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๑๖-๓๐ กันยายน ๒๕๖๑ ณ เมืองอู่ฮั่น สาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อพิจารณารายงานการศึกษาทางเทคนิค (Joint Review meeting of Technical Report) โดยพิจารณาในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ การสำรวจภาคสนาม การสำรวจทางธรณี การสำรวจทางอุทกศาสตร์ การนำแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ (Model Test) เพื่อมาใช้ในการออกแบบร่องน้ำและศึกษาผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงกระแสน้ำ รวมทั้งการจำเพาะตลิ่งเพื่อนำไปสู่การออกแบบร่องน้ำทางเดินเรือให้มีความปลอดภัย ไม่ส่งผลกระทบต่อการกัดเซาะตลิ่ง และไม่ส่งผลกระทบต่อเขตแดนทางน้ำระหว่างไทยและ สปป.ลาว โดยฝ่ายไทยได้มีข้อแก้ไขและข้อเสนอเพื่อปรับปรุงรายงานทางเทคนิคตามเอกสารภาคผนวก ๓ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ ส่งให้ฝ่ายจีนในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑

/๓.๓.๕ การประชุม...

๓.๓.๕ การประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน (PP) ครั้งที่ ๑ จัดโดยบริษัท ทีม คอนซัลติ้ง เอนจิเนียริ่ง แอนด์ แมเนจเม้นท์ จำกัด (มหาชน) วันที่ ๒๑-๒๗ กันยายน ๒๕๖๐ จำนวน ๗ เวที ครอบคลุมจังหวัดเชียงราย ๙ ตำบล ใน ๓ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเชียงแสน อำเภอเชียงของ และอำเภอเวียงแก่น หน่วยงานต่าง ๆ ที่อยู่ในพื้นที่ศึกษาของโครงการ จำนวน ๗ เวที รวมทั้งสิ้น ๘๑๑ คน เพื่อนำเสนอขอบเขตและ แนวทางการศึกษาของโครงการ พร้อมทั้งรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อห่วงกังวลและข้อเสนอแนะ ต่อโครงการ

๓.๓.๖ การประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน (PP) ครั้งที่ ๒ จัดโดยบริษัท ทีม คอนซัลติ้ง เอนจิเนียริ่ง แอนด์ แมเนจเม้นท์ จำกัด (มหาชน) เมื่อวันที่ ๓-๕ มกราคม ๒๕๖๒ จำนวน ๓ เวที ณ อำเภอเวียงแก่น อำเภอเชียงแสน และอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย มีประชาชนและหน่วยงานต่าง ๆ ที่อยู่ในพื้นที่ศึกษาของโครงการ จำนวน ๓ เวที รวมทั้งสิ้น ๕๑๓ คน วัตถุประสงค์เพื่อชี้แจงประเด็นจาก การรับฟังความเห็นครั้งที่ ๑ และรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อห่วงกังวลและข้อเสนอแนะต่อโครงการเพิ่มเติม

กรมเจ้าท่าได้นำความคิดเห็นที่ได้จากการรับฟังความเห็นทั้งสองครั้ง แจ้งไปยังบริษัท CCCC เพื่อนำไปปรับปรุงในรายงานการศึกษาของการดำเนินงานเบื้องต้น (PW) โครงการ ปรับปรุงร่องน้ำทางเดินเรือในแม่น้ำล้านช้าง-แม่น้ำโขง ต่อไป

๓.๓.๗ การประชุมคณะทำงานร่วม ๔ ประเทศ (Joint Working Group) ครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๙-๑๖ มกราคม ๒๕๖๒ ณ เมืองอู่ฮั่น สาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อพิจารณารายงานการศึกษา ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม (Joint Review Meeting of ESIA Report) ที่ประชุมได้พิจารณา ประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ การศึกษาด้านข้อมูลพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม การประเมินผลกระทบด้าน ESIA ข้อมูลด้านมาตรการลดผลกระทบและติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม ด้านการมีส่วนร่วม ของภาคประชาชน และแผนบริหารจัดการติดตามผลกระทบด้าน ESIA เป็นต้น โดยฝ่ายไทยได้มีข้อแก้ไข และข้อเสนอเพื่อปรับปรุงรายงาน ESIA เอกสารภาคผนวก ๖ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ อย่างไรก็ตาม รายงานดังกล่าวยังไม่ครบถ้วนตามที่ฝ่ายไทยเสนอ ฝ่ายไทยจึงได้จัดส่งความเห็นต่อร่าง รายงาน ESIA ไปให้บริษัท CCCC อีกครั้งเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๒

๓.๓.๘ ผลการประชุมคณะกรรมการประสานการดำเนินการตามความตกลง ว่าด้วยการเดินเรือพาณิชย์ในแม่น้ำล้านช้าง-แม่น้ำโขง (JCCCN) ครั้งที่ ๑๗ เมื่อวันที่ ๒๖-๒๗ มีนาคม ๒๕๖๒ ณ เมืองพญา จังหวัดชลบุรี สรุปประเด็นสำคัญ ดังนี้

๓.๓.๘.๑ ฝ่ายจีนได้รายงานว่า เริ่มการดำเนินโครงการ PW ในเดือนเมษายน ๒๕๕๙ และได้เข้าประชุมกับแต่ละประเทศสมาชิกจำนวน ๒๔ ครั้ง และได้จัดการประชุมคณะทำงานร่วม (JV/G) จำนวน ๒ ครั้ง เพื่อพิจารณารายงานผลการศึกษาทางเทคนิค (Technical Report) เดือนกันยายน ๒๕๖๑ และรายงานผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม (ESIA report) เดือนมกราคม ๒๕๖๒

๓.๓.๘.๒ ฝ่ายไทยรายงานต่อที่ประชุมว่า จากการประชุมคณะทำงานร่วม ๔ ประเทศ ครั้งที่ ๑ เมื่อเดือนกันยายน ๒๕๖๑ เพื่อพิจารณารายงาน PW ได้มีข้อแก้ไขและข้อเสนอเพื่อปรับปรุง รายงานทางเทคนิคตามเอกสารภาคผนวก ๖ นอกจากนี้ ฝ่ายไทยได้ส่งข้อคิดเห็นจากการจัดประชุมรับฟัง ความคิดเห็นของภาคประชาชน ครั้งที่ ๒ ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ ๓ - ๕ มกราคม ๒๕๖๒ ให้บริษัท CCCC และฝ่ายไทย ยังได้ส่งข้อแก้ไขเพิ่มเติมหลังจากการประชุมคณะทำงาน ๔ ประเทศ ครั้งที่ ๒ ให้ฝ่ายจีนเมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ โดยฝ่ายจีนได้ส่งรายงานการปรับปรุงรายงาน ESIA ให้ฝ่ายไทยอย่างไม่เป็นทางการเมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒ ซึ่งกรมเจ้าท่าได้ส่งร่างรายงาน ESIA ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทย ประกอบด้วย

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อพิจารณาให้ความเห็นก่อนการประชุมคณะกรรมการ JCCCN ครั้งที่ ๑๗

๓.๓.๘.๓ ฝ่ายจีนได้แจ้งต่อที่ประชุมอย่างชัดเจนว่าไม่ได้รับวัดสรรงบประมาณสำหรับการดำเนินการในโครงการนี้แล้ว และการดำเนินการดังกล่าวต้องสิ้นสุดลง มิฉะนั้นจะมีการดำเนินการใด ๆ อีก เว้นแต่จะมีความเห็นชอบร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิกผ่านช่องทางทางการทูต รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๓.๓.๘.๔ ภายหลังการประชุมคณะกรรมการ JCCCN ครั้งที่ ๑๗ บริษัท CCC ได้จัดส่งรายงานผลกระทบด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมฉบับสมบูรณ์ (Final ESIA report) และรายงานเทคนิคฉบับสมบูรณ์ (Final Technical Report) ซึ่งประกอบด้วย รายงานด้านการออกแบบ รายงานการสำรวจข้อมูลพื้นฐาน รายงานการตรวจสอบทางธรณีวิทยา และรายงานการศึกษาทดสอบแบบจำลองให้กับประเทศสมาชิก เมื่อเดือนเมษายน ๒๕๖๒ กรมเจ้าท่าจึงส่งรายงานดังกล่าวให้กับกรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อพิจารณาให้ความเห็นต่อรายงานดังกล่าวเพื่อประกอบการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

๓.๓.๑๐ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ในฐานะสำนักเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขงแห่งชาติไทย และเป็นหน่วยงานกลางในการประสานงานตามกรอบความร่วมมือคณะกรรมการแม่น้ำโขง (Mekong River Commission: MRC) ซึ่งมีประเทศสมาชิก ๔ ประเทศ (ไทย กัมพูชา ลาว และเวียดนาม) แจ้งผลการประชุมคณะกรรมการร่วม คณะกรรมาธิการแม่น้ำโขง ครั้งที่ ๔๘ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความตกลงว่าด้วยการเดินเรือพาณิชย์ในแม่น้ำล้านช้าง-แม่น้ำโขง (JCCCN) ระหว่างวันที่ ๒๔ - ๒๕ เมษายน ๒๕๖๒ ณ เมือง Vung Tau สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ว่าประเทศสมาชิกได้รับทราบว่าการดำเนินงานในส่วนของการศึกษาผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม (Environmental and Social Impact Assessment: ESIA) ภายใต้การดำเนินงานเบื้องต้นโครงการปรับปรุงร่องน้ำทางเดินเรือในแม่น้ำล้านช้าง - แม่น้ำโขง ได้สิ้นสุดแล้วและจะไม่มีข้อเสนอขอความเห็นชอบจากประเทศสมาชิก รวมถึงการดำเนินการอื่นใดอีก เว้นแต่ประเทศสมาชิกจะมีความเห็นชอบร่วมกันผ่านช่องทางทางการทูต

๔. ผลการศึกษาการดำเนินงานเบื้องต้นโครงการปรับปรุงร่องน้ำทางเดินเรือในแม่น้ำล้านช้าง-แม่น้ำโขง

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ มอบหมายให้กระทรวงคมนาคม นำผลการศึกษา เสนอต่อคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการเดินเรือระหว่างประเทศในแม่น้ำล้านช้าง - แม่น้ำโขง ค.ศ. ๒๐๑๔ - ๒๐๒๕ เช่น การปรับปรุงร่องน้ำ การพัฒนาท่าเรือ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด นั้น

กระทรวงคมนาคมขอรายงานสรุปผลการศึกษา ดังนี้

๔.๑ สรุปผลการศึกษาด้านวิศวกรรม

๔.๑.๑ ภาพรวมของการศึกษา

โครงการศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงร่องน้ำเพื่อรองรับการสัญจรของเรือขนาด ๕๐๐ ตันกรอสส์ เพื่ออำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในการขนส่งทางน้ำที่สามารถรองรับสินค้าและผู้โดยสาร ก่อให้เกิดความยั่งยืนในการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมของภูมิภาค

๔.๑.๒ ขอบเขตการดำเนินงาน

โครงการศึกษาฯ มีขอบเขตงานภาคสนาม มีความยาวของแม่น้ำโขงรวมทั้งสิ้น ๖๓๑ กิโลเมตร เริ่มจากชายแดนระหว่างจีนและเมียนมา ๓๑ กิโลเมตร ระหว่างเมียนมาและ สปป.ลาว ๒๓๔ กิโลเมตร ระหว่างไทยและ สปป.ลาว ๙๖ กิโลเมตร และใน สปป.ลาว ๒๗๐ กิโลเมตร ซึ่งในส่วนของไทย มีพื้นที่ศึกษาครอบคลุมตั้งแต่บริเวณสามเหลี่ยมทองคำจนถึงอำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย โดยเกาะแก่ง/หาดต้น/ สันดอนที่อยู่ในขอบเขตการศึกษามีจำนวนทั้งสิ้น ๑๕ บริเวณ แบ่งประเภทงานเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ งานสำรวจด้านวิศวกรรม งานสำรวจด้านชลศาสตร์ และงานสำรวจด้านธรณีวิทยา

การสำรวจตามโครงการศึกษาฯ ใช้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์และแบบจำลองทางกายภาพซึ่งเป็นที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล ได้แก่ ๑-D model, ๒-D Model และ Physical Model โดยสถาบัน Tianjin Research Institute for Water Transport Engineering เพื่อช่วยวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกัน โดยเฉพาะบริเวณเกาะแก่งที่มีลักษณะทางชลศาสตร์และสภาพการไหลของน้ำที่มีความซับซ้อนสูงและเป็นอันตรายต่อการเดินเรือ

๔.๑.๓ หลักเกณฑ์การออกแบบการปรับปรุงร่องน้ำ

มาตรการหลักที่ใช้อาจมีการขุดลอกพื้นที่ท้องน้ำ หรือขุดปรับปรุงเกาะแก่งที่เป็นอุปสรรคกีดขวางทางเดินเรือหรือมาตรการอื่น ๆ จะต้องไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญต่อสภาพภูมิประเทศและกายภาพของพื้นที่เกาะแก่งในแต่ละจุดที่มีการปรับปรุง รวมถึงต้องไม่กระทบต่อสภาพแวดล้อมโดยรวมตลอดแนวลำน้ำของแม่น้ำล้านช้าง-แม่น้ำโขง โดยเฉพาะแนวร่องน้ำลึกทางธรรมชาติ ซึ่งอาจพิจารณาเป็นแนวเขตแดนระหว่างประเทศ และต้องกำหนดมาตรการป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อมและต้องปฏิบัติตามกฎหมายของประเทศสมาชิกที่เกี่ยวข้อง รวมถึงพิจารณาเลือกใช้เครื่องจักร วัสดุ และแรงงานก่อสร้างในพื้นที่ ตลอดจนต้องมีการวางแผนให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาในภาพรวม

๔.๑.๔ ผลการศึกษาและออกแบบ

ผลการศึกษาและออกแบบการปรับปรุงร่องน้ำทางเดินเรือที่ครอบคลุมขอบเขตทั้งหมดในแม่น้ำล้านช้างถึงแม่น้ำโขงตั้งแต่ในช่วงเขตแดนจีน-เมียนมา (หลักกิโลเมตรที่ ๒๔๓) ไปจนถึงเมืองหลวงพระบาง ระยะทางโดยรวม ๖๓๑ กิโลเมตร ในการพิจารณาออกแบบศึกษาสภาพของร่องน้ำทางธรรมชาติที่เป็นอุปสรรคของการเดินเรือ ผลการศึกษาสรุปลงได้ว่าให้มีมาตรการปรับปรุงเกาะแก่งจำนวน ๑๔๘ แห่ง ประกอบด้วยการขุดลอก รื้อย้ายหินเกาะแก่ง ก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่ง และการติดตั้งเครื่องหมายช่วยเดินเรือ (Aids to Navigation) จำนวน ๙๓๘ จุด ติดตั้งรอกสำหรับดึงเรือ จำนวน ๒๕ จุด สร้างพื้นที่ทิ้งสมอ ๙ จุด และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ จากพื้นที่ศึกษาครอบคลุมเกาะแก่ง หาดต้น สันดอนในช่วงเขตแดนไทย-สปป.ลาว จำนวนทั้งสิ้น ๑๕ บริเวณ โดยมีเกาะแก่งที่ควรได้รับการปรับปรุงร่องน้ำทางเดินเรือจำนวนทั้งสิ้น ๑๓ แห่ง

การออกแบบปรับปรุงร่องน้ำโดยเฉพาะในช่วงเขตแดนไทย-สปป.ลาว จำนวน ๑๓ แห่ง ในข้อกังวลถึงผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงของแนวร่องน้ำลึก (Thalweg) ซึ่งอาจพิจารณาเป็นแนวเขตแดนระหว่างประเทศ ได้มีการศึกษาและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจมีต่อการเปลี่ยนแปลงแนวร่องน้ำลึกดังกล่าว โดยได้พิจารณาแนวทางดำเนินการที่จะไม่ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของแนวร่องน้ำลึก โดยการกำหนดแนวปรับปรุงร่องน้ำจะดำเนินการให้สอดคล้องกับแนวเส้นทางการเดินเรือเดิมเป็นหลัก อีกทั้งกำหนดระดับขุดลอกไม่ให้กระทบต่อแนวร่องน้ำลึกธรรมชาติ ณ วันที่ทำการสำรวจเมื่อปี ๒๕๖๐ (Existing thalweg) นอกจากนั้น ได้ใช้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ในการวิเคราะห์ตรวจสอบผลกระทบก่อน-หลังมีโครงการแล้ว ผลการศึกษาไม่พบว่าการปรับปรุงร่องน้ำตามผลการศึกษา มีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงของแนวร่องน้ำลึก (Thalweg)

๔.๒ สรุปผลการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม (ESIA)

ในการศึกษาเพื่อปรับปรุงร่องน้ำทางเดินเรือของโครงการได้ทำการวิเคราะห์ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม เพื่อกำหนดมาตรการป้องกันและติดตามผลกระทบ โดยพิจารณาข้อมูลสภาพสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่ ตลอดจนรูปแบบการปรับปรุงร่องน้ำ และการก่อสร้างอื่น ๆ ทางวิศวกรรม รวมถึงข้อกังวลและข้อเสนอแนะที่ได้จากการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน (FP) รวมถึงได้วิเคราะห์ครอบคลุมผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับระบบนิเวศวิทยา สัตว์ป่า คุณภาพน้ำ อากาศ สภาพทางกายภาพของลำน้ำ เสี่ยง มลพิษจากขยะและสิ่งปฏิกูล ตลอดจนผลกระทบต่อวิถีชีวิตของผู้อยู่อาศัยริมแม่น้ำ ประมง การสูบน้ำ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว พร้อมให้ข้อเสนอแนะกำหนดมาตรการในการบริหารจัดการ ป้องกันและแก้ไขผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในแต่ละด้านทั้งในระยะเร่งด่วน ระยะก่อสร้าง ระยะดำเนินการ

ผลการศึกษาได้สรุปแผนบริหารจัดการผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม โดยแบ่งออกเป็นแผนจัดการด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Management Plan) ซึ่งกำหนดมาตรการในขั้นการออกแบบ แผนในระหว่างก่อสร้างพิจารณาครอบคลุมปัจจัยเกี่ยวข้อง ๘ ด้าน แผนในระยะดำเนินการ ๕ ด้าน และแผนจัดการทางสังคม (Social Management Plan) กำหนดมาตรการครอบคลุมในขั้นการออกแบบ แผนในระหว่างก่อสร้าง ครอบคลุม ๑๒ ด้าน และแผนในระยะดำเนินการ ๖ ด้าน นอกจากนี้ ได้กำหนดแผนการติดตามด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Monitoring Plan) และแผนติดตามด้านสังคม (Social Monitoring Plan) ครอบคลุมในแต่ละระยะอีกด้วย ซึ่งในการดำเนินการมีการสร้างกลไกความร่วมมือและกำหนดความรับผิดชอบของผู้เกี่ยวข้องในการปฏิบัติตามมาตรการทางด้านสิ่งแวดล้อมอย่างครอบคลุมทุกด้าน ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินโครงการสามารถลดผลกระทบ ติดตามตรวจสอบ และป้องกันแก้ไขผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจและสังคมได้ รวมทั้งสามารถจำแนกบทบาทความรับผิดชอบในการดำเนินการตามมาตรการบริหารจัดการ ป้องกันและแก้ไขผลกระทบในแต่ละช่วงการดำเนินการได้

๕. ความเห็นของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

ความเห็นของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการดำเนินงานเบื้องต้นโครงการปรับปรุงร่องน้ำทางเดินเรือในแม่น้ำล้านช้าง-แม่น้ำโขง สรุปได้ดังนี้

๕.๑ ความเห็นจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

๕.๑.๑ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑) แจ้งข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อรายงานการศึกษาเกี่ยวกับ Engineering Design and Environment Impact Study Methodology Report (Thailand Section) ฉบับแก้ไข โดยแจ้งว่าไม่ขัดข้องต่อรายงานการศึกษา อย่างไรก็ตาม การจัดทำรายงานดังกล่าว ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ เพื่อป้องกันข้อคัดค้านที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการในอนาคต (หนังสือด่วนที่สุดที่ ทส ๑๐๐๙.๕/๑๓๒๒๔ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๑)

๒) แจ้งข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะต่อร่างรายงานการศึกษาผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมของการดำเนินงานเบื้องต้นโครงการปรับปรุงร่องน้ำทางเดินเรือในแม่น้ำล้านช้าง-แม่น้ำโขง (Draft Environmental and Social Impact Assessment Report of the Preliminary Work of the Navigation Channel Improvement Project on the Lancang-Mekong River) มีข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะดังนี้ (หนังสือที่ ทส ๑๐๐๙.๕/๑๓๗๓ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๒)

๒.๑) ข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อม ควรปรับปรุงให้สอดคล้องกับปัจจุบัน เช่น พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจกรรม หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจกรรม หรือการดำเนินการที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนอย่างรุนแรง ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เป็นต้น

๒.๒) ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม ควรกำหนดให้มีมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบและมาตรการตรวจสอบผลกระทบที่เกิดจากโครงการให้ครอบคลุมทุกด้าน เช่น ด้านประมง ด้านเสียง (การระเบิดหิน) เป็นต้น และควรมีมาตรการชดเชยสำหรับผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโครงการ เช่น กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพประมง และประชาชนที่อยู่ใกล้เคียงบริเวณพื้นที่ก่อสร้าง การกัดเซาะตลิ่ง เป็นต้น อีกทั้งควรกำหนดให้มีบุคคลที่ ๓ (Third Party) เพื่อกำกับดูแลผลกระทบต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น และการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

๒.๓) ผลกระทบด้านความหลากหลายทางชีวภาพ ควรมีการประเมินความหลากหลายทางชีวภาพของชนิดพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ในพื้นที่โครงการ โดยการใช้สถานภาพพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ที่ถูกคุกคามของประเทศไทย (Thailand Red Data) โดยใช้ข้อมูลที่มีความทันสมัยล่าสุดที่สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เผยแพร่เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๑ รวมทั้งควรวิเคราะห์และประเมินสภาพแวดล้อมในประเด็นความหลากหลายทางชีวภาพ โดยเปรียบเทียบก่อนและหลังการดำเนินโครงการ

๒.๔) ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมในประเด็นด้านการประเมินความหลากหลายทางชีวภาพของชนิดพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ในพื้นที่โครงการ โดยการใช้สถานภาพชนิดพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ที่ถูกคุกคามของประเทศไทย ควรใช้ข้อมูลที่มีความทันสมัยล่าสุด ได้แก่ ชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคามของประเทศไทย: สัตว์มีกระดูกสันหลัง (Thailand Red Data) ซึ่งสำนักงานนโยบายฯ เผยแพร่แล้วเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๑ และชนิดพันธุ์พืชที่ถูกคุกคามของประเทศไทย (Threatened Plants in Thailand) ซึ่งกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เผยแพร่แล้วเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๐ (หนังสือด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๐๐๙.๕/๒๐๐๔ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒)

๓) แจ้งข้อคิดเห็นต่อรายงาน ESIA ดังนี้ (หนังสือด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๐๐๙.๕/๔๑๕๑ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๒)

๓.๑) หน้าที่ ๒๔ ตารางที่ ๒.๕-๑ เพิ่มเติม “พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ (Enhancement and Conservation of the National Environment Quality Act, B.E. ๒๕๓๕ (๑๙๙๒)” ลำดับที่ ๓ แก้ไขเป็น “ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่องกำหนดโครงการ กิจกรรม หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๑ (Notification of the Ministry of Natural Resources and Environment on Project, Undertakings, or Operations Required to Provide an Environmental Impact Assessment Report and Rules, Procedure, and Conditions in Providing an Environmental Impact Assessment Report) B.E. ๒๕๖๑ (๒๐๑๘)” และ “ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Guidelines for Public Participation in Environmental Impact Assessment Report) B.E. ๒๕๖๒ (๒๐๑๙)”

/๓.๒) หน้าที่ ๒๕...

๓.๒) หน้าที่ ๒๕ เนื่องจากพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นการแก้ไขเฉพาะหมวดที่ ๔ การประเมินคุณภาพสิ่งแวดล้อมเท่านั้น หากต้องการอ้างอิงทั้งฉบับ ควรอ้างอิงพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

๓.๓) หน้าที่ ๖๒๙ ผู้ได้รับผลกระทบ (Affected People) ควรครอบคลุม “กลุ่มผู้เสียประโยชน์” และ “กลุ่มผู้ได้รับประโยชน์” ทั้งทางตรงและทางอ้อม

๓.๔) ควรนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้จากการรับฟังความคิดเห็นให้นำมาปรับปรุงรายงานฯ และมาตรการฯ รวมทั้งควรกำหนดมาตรการป้องกันและลดผลกระทบในระยะดำเนินการ จากการเดินเรือขนาดใหญ่และคลื่นที่เกิดจากการเดินเรือขนาดใหญ่ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อชีวิตและการประกอบอาชีพของชุมชนริมน้ำ รวมถึงการกัดเซาะตลิ่ง

๔) แจ้งว่าไม่มีข้อคิดเห็นต่อรายงานการศึกษาทางเทคนิคฉบับสมบูรณ์ (Final Technical Report) (หนังสือที่ ทส ๑๐๐๙.๕/๗๓๒๘ ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒)

๕.๑.๒ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

๑) แจ้งความเห็นเพิ่มเติมต่อร่างรายงานการศึกษา ESIA และการดำเนินงานเบื้องต้นโครงการปรับปรุงร่องน้ำฯ ภายหลังการประชุม JCCCN ครั้งที่ ๑๗ ดังนี้ (หนังสือด่วนมาก ที่ นร ๑๔๑๒ (TNMCS)/๒๐๘๔ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๒)

๑.๑) ด้านภาพรวมของรายงานการศึกษา ESIA ขอเสนอไว้ที่ปรึกษาดำเนินการปรับปรุงรายงานตามความเห็นของไทย ดังปรากฏตามเอกสารภาคผนวก ๖ รวมถึงความเห็นจากการจัดการรับฟังความคิดเห็นของภาคประชาชนในประเทศไทยทั้งสองครั้ง ซึ่งหากมีการปรับปรุงข้างต้นแล้ว ในส่วนของไทยสามารถรับทราบผลของการศึกษา ESIA ได้ อย่างไรก็ตาม สำนักงานฯ เห็นว่า การสืบทราบผลการศึกษาฯ มีอาจถือเป็นการให้ความเห็นชอบ หรือนำมาอ้างอิงสำหรับการดำเนินการปรับปรุงร่องน้ำทางเดินเรือในแม่น้ำล้านช้าง-แม่น้ำโขงในอนาคต เว้นแต่จะมีการหารือและตกลงร่วมกันของประเทศไทย

๑.๒) เนื่องจากรายงานการศึกษาฯ และการดำเนินการปรับปรุงร่องน้ำทางเดินเรือในแม่น้ำล้านช้าง-แม่น้ำโขง มีประเด็นพิจารณาว่า เข้าข่ายโครงการใช้น้ำของระบบแม่น้ำโขงที่เป็น การแน่นอน (A definite use of the water of the Mekong River system) หรือไม่ ทั้งนี้ ในเบื้องต้นหากมิใช่ การดำเนินงานที่มีลักษณะการก่อสร้าง การพัฒนา หรือมีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพก็อาจไม่เข้าข่าย โครงการใช้น้ำ (Proposed Use) ตามความตกลงว่าด้วยความร่วมมือเพื่อการพัฒนาลุ่มแม่น้ำโขงอย่างยั่งยืน พ.ศ. ๒๕๓๘ ซึ่งได้มีการกำหนดนิยามของโครงการใช้น้ำไว้ในส่วนที่ ๒ (Chapter ๒ Definition of Terms) ดังนั้นเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ ในเรื่องการดำเนินการ ให้สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามและราชอาณาจักรกัมพูชาเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาตัดสินใจเกี่ยวกับ แผนพัฒนาการเดินเรือ สำนักงานฯ เห็นว่า กรมเจ้าท่าอาจพิจารณาร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศ ในการใช้ ช่องทางอื่น (นอกเหนือจากกรอบความร่วมมือคณะกรรมการแม่น้ำโขง) ตามที่เห็นสมควร

๑.๓) ด้านกฎหมาย ขอให้ระบุกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม คือพระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ (The Water Resources Act, B.E. 2018) ซึ่งระบุการบริหารทรัพยากรน้ำ ทั้งในมิติ ด้านการจัดสรร การใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟู การอนุรักษ์ และสิทธิในน้ำอย่างมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมถึงการจัดสรรน้ำและใช้น้ำเพื่อการคมนาคม และอื่น ๆ ตามที่ได้มีผลใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒ เป็นต้นมา

/๑.๔) ด้านการมี...

๑.๔) ด้านการมีส่วนร่วม ขอเสนอเพิ่มเติมข้อมูลเกี่ยวกับความเห็นของภาคประชาชนของไทยจากเวทีรับฟังความเห็นภาคประชาชน ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๓ - ๕ มกราคม ๒๕๖๒ เพื่อนำมาสรุปเป็นความเห็นในภาพรวมของการจัดเวทีฯ ในประเทศไทย และการตอบสนองต่อประเด็นด้านต่าง ๆ ของที่ปรึกษา

๑.๕) ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมและสังคม และแผนการติดตาม เห็นชอบให้มีการจัดทำแผนการจัดการสิ่งแวดล้อม สังคม และการติดตาม โดยระบุถึงการจัดการเชิงโครงสร้าง/องค์ระบบประมาณที่จะใช้และการศึกษาความเป็นไปได้ในการพิจารณาจัดให้มีกลไกการชดเชยผู้ได้รับผลกระทบจากโครงการปรับปรุงร่องน้ำทางเดินเรือในแม่น้ำล้านช้าง-แม่น้ำโขง

๕.๑.๓ กระทรวงการต่างประเทศ

๕.๑.๓.๑ กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ แจ้งความเห็นต่อร่างรายงานการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสังคม โครงการปรับปรุงร่องน้ำฯ ดังนี้ (หนังสือด่วนที่สุด ที่ กต ๐๗๐๔/๓๐๖ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๒)

๑) ร่างรายงานการศึกษาฯ ควรมีความชัดเจนและมีเหตุผลสนับสนุนการดำเนินการโครงการปรับปรุงร่องน้ำฯ (project justification) เพื่อเสริมสร้างผลประโยชน์ของทั้ง ๔ ประเทศ

๒) ควรมีการประเมินความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้นต่อประชาชนในพื้นที่ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยพิจารณาผลประโยชน์จากการเพิ่มขึ้นของปริมาณสินค้า จำนวนนักท่องเที่ยว และการเติบโตทางเศรษฐกิจที่สืบเนื่องจากการขนส่งและการเดินเรือในเชิงเปรียบเทียบกับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับประชาชน

๓) การประเมินความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจควรมีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับข้อห่วงกังวลของประชาชนในแต่ละพื้นที่และกลุ่มอาชีพที่จะได้รับผลกระทบ อาทิ การกำหนดมาตรการเยียวยาประชาชนในพื้นที่โดยเฉพาะเกษตรกรและชาวประมงที่จะได้รับผลกระทบ ส่งผลให้สูญเสียรายได้และแหล่งที่ทำกิน

๕.๑.๓.๒ กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย แจ้งความเห็น ดังนี้ (หนังสือที่ กต ๐๘๐๓/๔๔๖ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒)

๑) เส้นเขตแดนในแม่น้ำโขงระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) เป็นไปตามอนุสัญญาระหว่างสยามกับฝรั่งเศส ฉบับลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๒๖ (อนุสัญญาฯ ค.ศ. ๑๙๒๖) และแผนที่ Tracé de la Frontière Franco-Siamoise du Mékong มาตราส่วน ๑: ๒๕,๐๐๐ โดยอนุสัญญาฯ ค.ศ. ๑๙๒๖ ระบุว่า ให้เส้นเขตแดนในแม่น้ำโขงเป็นไปตามร่องน้ำลึก อย่างไรก็ตามก็ตีเขตแดนทางน้ำระหว่างไทยกับ สปป.ลาว อยู่ระหว่างขั้นตอนการเจรจาเพื่อสำรวจและปักหลักเขตแดนร่วมกัน ซึ่งตามบันทึกการประชุมคณะกรรมการจัดการเขตแดนร่วม (JBC) ไทย-ลาว ครั้งที่ ๙ ข้อ ๗.๖.๕ ได้กำหนดวิธีการจัดการพื้นที่ชายแดนตามลำแม่น้ำโขงระหว่างรอการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดน โดยเน้นย้ำหลักการตามบันทึกการประชุม JBC ครั้งที่ ๑ ข้อ ๗ ซึ่งระบุว่า “ในการดำเนินการสำรวจเขตแดนทางบกและในแม่น้ำ คณะกรรมการจัดการเขตแดนร่วมทั้งสองฝ่ายได้ตกลงกันว่า มิให้เจ้าหน้าที่ หรือหน่วยงานของรัฐฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งทำการถากถางและก่อสร้างใด ๆ ในบริเวณชายแดนที่จะกระทบต่อธรรมชาติของเส้นเขตแดนของทั้งสองประเทศ ทั้งนี้ ยกเว้นกรณีที่เจ้าหน้าที่สำรวจเขตแดนทั้งสองฝ่ายเห็นความจำเป็นเพื่อการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดน” และบันทึกการประชุม JBC ครั้งที่ ๕ ข้อ ๕ ซึ่งระบุว่า “...โดยในระหว่างการรอการมีผลบังคับใช้ของเส้นเขตแดนนั้น...ห้ามมิให้มีการก่อสร้างเพิ่มเติมในบริเวณ ๑๐๐ เมตร ในแต่ละด้านของสันปันน้ำ ที่เป็นแนวเส้นเขตแดน”

/๒) โดยที่...

๒) โดยที่การสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนในแม่น้ำโขงยังม่แล้วเสร็จ ดังนั้น เมื่อพิจารณาโครงการปรับปรุงร่องน้ำทางเดินเรือในแม่น้ำโขงในภาพรวม ย่อมส่งผลกระทบไม่ว่า โดยทางตรงหรือทางอ้อมต่อสภาพลำนน้ำทางกายภาพและร่องน้ำสัณฐานชาติของแม่น้ำโขง และจะส่งผลต่อ ทำที่ทางกฎหมายของประเทศไทยในการเจรจาด้านเขตแดนกับ สปป.ลาวด้วย

ความเห็นต่อร่างรายงานการศึกษาด้าน ESIA

๓) แม้ข้อ ๖.๒.๓.๘ และ ๖.๒.๔ ของร่างรายงานดังกล่าว ได้ระบุ ถึงผลกระทบของโครงการการปรับปรุงร่องน้ำทางเดินเรือในแม่น้ำล้านช้าง-แม่น้ำโขงต่อร่องน้ำลึกในแม่น้ำโขง ทั้งในส่วนการขุดลอก (Dredging) การก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่ง (Riverbank protection) การทำลายเกาะ แก่งโขดหิน (Snagging engineering) ว่า การดำเนินการดังกล่าวไม่มีผลให้เกิดร่องน้ำใหม่ จึงไม่ส่งผลกระทบ โดยตรง (direct impact) ต่อร่องน้ำลึกในแม่น้ำโขง รวมทั้งยังระบุว่า การปรับปรุงร่องน้ำไม่ทำให้กระแสน้ำ เปลี่ยนแปลงจนทำให้เกิดผลกระทบทางอ้อม (indirect impact) ต่อร่องน้ำลึกในแม่น้ำโขงได้ แต่รายงาน ดังกล่าวไม่ได้มีการระบุรายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอน/วิธีการทดลอง (Model Test Study) ที่นำมาซึ่งผลสรุป ของโครงการปรับปรุงร่องน้ำดังกล่าวว่าไม่กระทบต่อร่องน้ำลึก รวมทั้งวิธีการคำนวณทิศทางน้ำ หรือกระแสน้ำ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการพิจารณา ดังนั้น จึงทำให้ร่างรายงานดังกล่าวขาดความสมบูรณ์ในส่วนนี้

๔) โดยที่โครงการปรับปรุงร่องน้ำดังกล่าว มีนัยสำคัญที่อาจส่งผล กระทบทั้งในระยะสั้นและระยะยาวต่อร่องน้ำลึกในแม่น้ำโขง ซึ่งเป็นเส้นเขตแดนตามอนุสัญญาฯ ค.ศ. ๑๙๖๒ ฝ่ายไทยจึงต้องพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบ กอปรกับการศึกษาดังกล่าวยังเป็นการศึกษาฝ่ายเดียว ของบริษัทที่ปรึกษาของประเทศจีน ดังนั้น กรมสนธิสัญญาและกฎหมายจึงเห็นว่า กรมเจ้าท่าอาจพิจารณาให้ หน่วยงานด้านเทคนิคทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีความน่าเชื่อถือ ตรวจสอบความถูกต้องของรายงาน ดังกล่าว โดยเฉพาะในเรื่องผลกระทบของโครงการต่อร่องน้ำลึกในแม่น้ำโขง

๕) นอกจากนี้ กรมสนธิสัญญาและกฎหมายเห็นว่า ร่างรายงาน ของบริษัทดังกล่าวเพียงบริษัทเดียว โดยไม่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานด้านเทคนิคอื่น ๆ ยังไม่เพียงพอที่จะ ยืนยันว่า โครงการดังกล่าวจะไม่ส่งผลกระทบกับสภาพกายภาพลำนน้ำและร่องน้ำสัณฐานชาติของแม่น้ำโขงทั้ง ในระยะสั้นและระยะยาว

ความเห็นต่อรายงาน Final Technical Report

๖) ประกอบด้วยรายงานการออกแบบ การตรวจสอบธรณีวิทยา ดันแบบการสำรวจ และการศึกษาทดสอบแบบจำลอง (Model Test Study) กรมสนธิสัญญาและกฎหมายเห็นว่า รายงานดังกล่าวมีเนื้อหาสาระทางเทคนิคที่เกี่ยวข้องกับส่วนราชการอื่น ๆ จึงขอให้กรมเจ้าท่าพิจารณาหารือ กับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง อาทิ กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ และกรมแผนที่ทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย ทางด้านเทคนิคที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับแม่น้ำโขงโดยตรง เพื่อพิจารณาให้ความเห็นในเชิงเทคนิคต่อไป โดยเฉพาะ ในรายงานการศึกษาทดสอบแบบจำลอง

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๕.๒ ความเห็นจากภาคประชาชน

๕.๒.๑ การรับฟังความเห็นของประชาชน (PP) ครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๒๑-๒๗ กันยายน ๒๕๖๐ ภาคประชาชนมีความเห็นและข้อเสนอแนะสะท้อนถึงข้อกังวลต่อผลกระทบจากโครงการสรุป ประเด็นสำคัญประกอบด้วย

/รายละเอียด...

รายละเอียดโครงการ: ควรมีแนวทางการแก้ไขผลกระทบทางเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ที่จะเกิดขึ้นในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว

ระบบนิเวศ: การปรับปรุงร่องน้ำจะเกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศทางธรรมชาติ มีการเปลี่ยนแปลง ทำลายแหล่งวางไข่ของสัตว์น้ำที่อาศัยอยู่ในแม่น้ำโขง ทำลายพืชพรรณในแม่น้ำ

ผลกระทบสิ่งแวดล้อม: ทำให้เกิดมลภาวะที่มาจากเรือ เช่น คราบน้ำมัน น้ำเสีย สารพิษ ขยะ เสียงดังของเครื่องจักรเรือ ผุนละออง

ผลกระทบต่อชุมชน/ประเพณีวัฒนธรรม: การระเบิดเกาะแก่งเป็นการทำลายแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ทำลายอาชีพและวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น และมีผลกระทบต่อผู้ใช้เรือขนาดเล็กในแม่น้ำโขงเมื่อมีเรือขนาดใหญ่สัญจรมากขึ้น

ปัญหาเขตแดน: เกิดผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศเนื่องจากมีเรือขนาดใหญ่เข้ามามากขึ้น และเขตแดนทางน้ำระหว่างไทย-สปป.ลาวที่อยู่ระหว่างการเจรจา

การกีดขวางตลิ่ง: เกิดผลกระทบจากคลื่นที่เกิดจากเรือขนาดใหญ่ทำให้เกิดการกัดเซาะตลิ่งพังทลาย

๕.๒.๒ การรับฟังความเห็นของประชาชน (PP) ครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๓-๕ มกราคม ๒๕๖๒ ภาคประชาชนมีความเห็นและข้อเสนอแนะสะท้อนถึงข้อกังวลต่อผลกระทบจากโครงการสรุปประเด็นสำคัญประกอบด้วย

มาตรการของโครงการ: ปรากฏผลที่ชัดเจนจากการก่อสร้างเพื่อการพัฒนาการเดินเรือ เช่น ขยะ น้ำมันรั่วไหล พันธุ์ปลาสำคัญที่หายไป หรือการทำประมงลดน้อยลง โดยยังไม่สามารถระบุเป็นตัวเลขและมูลค่าได้โดยเฉพาะของประเทศไทย

ผลกระทบสิ่งแวดล้อม: ควรมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม และการเปลี่ยนแปลงทางเดินของน้ำจะส่งผลกระทบให้เกิดน้ำท่วมฉับพลัน

ระบบนิเวศ: การขุดลอกหรือระเบิดแก่งอาจจะส่งผลกระทบต่อพันธุ์ปลา โดยประชาชนมีความกังวลหากมีการพัฒนาโครงการเพื่อการเดินเรือแล้วจะไม่สามารถทำการประมงได้เนื่องจากปัจจุบันปริมาณน้ำที่จืดพลอยจากเขื่อนส่งผลกระทบทำให้มีระดับน้ำขึ้น-ลง ในแต่ละวัน

วิถีชีวิตและสังคม: เสนอให้มีการวางแผน/การแก้ไขปัญหาผลกระทบให้กับชุมชนที่อยู่ริมฝั่งโขง ทั้งในระยะสั้น-ระยะยาว ทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ ระบบนิเวศ สิ่งแวดล้อม และควรมีแผนงานโครงการฟื้นฟูอย่างเป็นระบบและยั่งยืนให้แก่ชุมชนที่ได้รับผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมอย่างเป็นรูปธรรมโดยเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมมากที่สุด

เขตแดน/อธิปไตย/ความมั่นคง: การปรับปรุงร่องน้ำทำให้เกิดผลกระทบต่อเขตแดนของประเทศ รวมทั้งความสามารถในการควบคุม/ความมั่นคงความปลอดภัย/อิทธิพลเชิงทหาร ซึ่งมีความละเอียดอ่อนและอาจจะส่งผลกระทบต่อความรู้สึกของประชาชนในพื้นที่

./๖. ความเห็น...

๖. ความเห็นกระทรวงคมนาคม

จากความเห็นของหน่วยงานภาครัฐสรุปได้ว่า รายงานผลการดำเนินงานเบื้องต้น (PW) โครงการปรับปรุงร่องน้ำการเดินเรือในแม่น้ำลำน้ำช้าง - แม่น้ำโขงฯ ยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ตามหลักวิชาการ ประกอบกับความเห็นของภาคประชาชนยังมีข้อกังวลเรื่องผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม วิถีชีวิต เขตแดน อธิปไตย และวัฒนธรรมในหลายหลาภกมิตี นอกจากนี้ จากผลการประชุมคณะกรรมการ JCCCN ครั้งที่ ๑๗ จินได้แจ้งต่อที่ประชุมอย่างชัดเจนว่า ไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณสำหรับการดำเนินการในโครงการนี้แล้ว และต้องสิ้นสุดการดำเนินการดังกล่าว โดยจะไม่มีกรดำเนินการใด ๆ อีก เว้นแต่จะมีความเห็นชอบร่วมกันระหว่าง ประเทศสมาชิกผ่านช่องทางทางการทูต รวมถึงความเห็นจากกรมสนธิสัญญาและกฎหมายในประเด็น ผลกระทบของโครงการที่อาจส่งผลกระทบต่อสภาพลำน้ำทางกายภาพและร่องน้ำลัทธิธรรมชาติของแม่น้ำโขงและ จะส่งผลกระทบต่อทำของประเทศไทยในการเจรจาด้วเขตแดนกับ สปป. ลาวในอนาคต

กระทรวงคมนาคมพิจารณาแล้ว จึงเห็นว่าโครงการนี้ควรยุติลงด้วยเหตุผลข้างต้น

๗. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงคมนาคมจึงเห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อ

(๑) รับทราบรายงานผลการดำเนินงานเบื้องต้น (Preliminary Work) โครงการปรับปรุงร่องน้ำ การเดินเรือในแม่น้ำลำน้ำช้าง - แม่น้ำโขง ภายใต้ความตกลงว่าด้วยการเดินเรือพาณิชย์ในแม่น้ำลำน้ำช้าง - แม่น้ำโขง พ.ศ. ๒๕๔๓

(๒) ให้ความเห็นชอบการยุติการดำเนินโครงการปรับปรุงร่องน้ำการเดินเรือในแม่น้ำลำน้ำช้าง - แม่น้ำโขง ภายใต้ความตกลงการเดินเรือพาณิชย์ในแม่น้ำลำน้ำช้าง - แม่น้ำโขง พ.ศ. ๒๕๔๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองการต่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๓๔๖๘

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๗๑๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : natapat.mot@gmail.com